

DE BESTE TOUR ALLER TIJDEN

Sven Remijnsen

*De beste Tour
aller tijden*

Alle Tourhelden samen in
één krankzinnige race!

Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2013

'If at first an idea does not sound absurd, then there is no hope for it.'
Albert Einstein

© Sven Remijnsen

© Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2013

Beeldcollage en ontwerp omslag Riesenkind

Beelden omslag © ANP Foto

Typografie Perfect Service

ISBN 978 90 488 1738 2

NUR 480

www.uitgeverijcarrera.nl

Carrera is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv.

Inhoud

Routekaart 6

Etappeschema 7

Deelnemers & rugnummers 8

De beste Tour van dag tot dag 11

Eindschema 297

Geraadpleegde bronnen 298

Met dank aan 299

Routekaart

Etappeschema

29/6	Proloog	Parijs (tijdrit)	7 km
30/6	Etappe 1a	Montgeron – Compiègne	100 km
30/6	Etappe 1b	Compiègne – Roubaix	190 km
1/7	Etappe 2	Metz – Belfort	224 km
2/7	Rustdag	Pau	
3/7	Etappe 3	Pau – Luchon	196 km
4/7	Etappe 4	Luchon – Carcassonne	228 km
5/7	Etappe 5	Carcassonne – Nîmes	199 km
6/7	Etappe 6	Cannes – Briançon	274 km
7/7	Etappe 7	Briançon – Aix-les-Bains	219 km
8/7	Etappe 8	Bourgoin – Lyon (tijdrit)	68 km
9/7	Etappe 9	Montélimar – Mont Ventoux	150 km
10/7	Etappe 10	Grenoble – Orcières-Merlette	143 km
11/7	Etappe 11	Orcières-Merlette – Marseille	220 km
12/7	Etappe 12	Nice – Pra-Loup	180 km
13/7	Etappe 13	Briançon – Alpe d'Huez	168 km
14/7	Etappe 14	Morzine – Crans-Montana	150 km
15/7	Etappe 15	Lugny – Mâcon (tijdrit)	24 km
16/7	Rustdag	Toulouse	
17/7	Etappe 16	Toulouse – Val Louron	198 km
18/7	Etappe 17a	Val Louron – Luz Ardiden	95 km
18/7	Etappe 17b	Luz Ardiden – Lourdes	129 km
19/7	Etappe 18	Luchon – Mourenx	214 km
20/7	Etappe 19	Brive – Puy de Dôme	237 km
21/7	Etappe 20	Caen – Parijs	257 km
	Totaal		3870 km

Deelnemers & rugnummers

1 Djamolidin Abdoesjaparov	OEZ	30 Johan Bruyneel	BEL
2 Jan Adriaenssens	BEL	31 Gianni Bugno	ITA
3 Jean Aerts	BEL	32 Jules Buysse	BEL
4 Joaquim Agostinho	POR	33 Lucien Buysse	BEL
5 Lucien Aimar	FRA	34 Marcel Buysse	BEL
6 Jean Alavoine	FRA	35 Fabian Cancellara	ZWI
7 Rudi Altig	DUI	36 Fabio Casartelli	ITA
8 Henry Anglade	FRA	37 Mark Cavendish	GBR
9 Jacques Anquetil	FRA	38 Francisco Cepeda	SPA
10 Maurice Archambaud	FRA	39 Claudio Chiappucci	ITA
11 Lance Armstrong	VS	40 Eugène Christophe	FRA
12 Angel Arroyo	SPA	41 Mario Cipollini	ITA
13 Hippolyte Aucouturier	FRA	42 Alberto Contador	SPA
14 Federico Bahamontes	SPA	43 Fausto Coppi	ITA
15 Gino Bartali	ITA	44 Henri Cornet	FRA
16 Honoré Barthélemy	FRA	45 André Darrigade	FRA
17 Ivan Basso	ITA	46 Fred De Bruyne	BEL
18 Gilbert Bauvin	FRA	47 Jo de Roo	NED
19 Joseba Beloki	SPA	48 Maurice De Waele	BEL
20 Alfredo Binda	ITA	49 Odile Defraye	BEL
21 Chris Boardman	GBR	50 Erik Dekker	NED
22 Louison Bobet	FRA	51 Pedro Delgado	SPA
23 Michael Boogerd	NED	52 Jef Demuyser	BEL
24 Tom Boonen	BEL	53 Raffaele Di Paco	ITA
25 Santiago Botero	COL	54 Paul Duboc	FRA
26 Ottavio Bottecchia	ITA	55 Jacky Durand	FRA
27 Pierre Brambilla	ITA	56 Jacques Esclassan	FRA
28 Erik Breukink	NED	57 Cadel Evans	AUS
29 Maurice Brocco	FRA	58 François Faber	LUX

59 Edouard Fachleitner	FRA	99 Floyd Landis	VS
60 Laurent Fignon	FRA	100 Roger Lapébie	FRA
61 Victor Fontan	FRA	101 Octave Lapize	FRA
62 Nicolas Frantz	LUX	102 Apo Lazaridès	FRA
63 Oscar Freire	SPA	103 René Le Grevès	FRA
64 Christopher Froome	GBR	104 Luc Leblanc	FRA
65 José Manuel Fuente	SPA	105 André Leducq	FRA
66 Maurice Garin	FRA	106 Greg Lemond	VS
67 César Garin	FRA	107 Freddy Maertens	BEL
68 Gustave Garrigou	FRA	108 Romain Maes	BEL
69 Charly Gaul	LUX	109 Sylvère Maes	BEL
70 Raphaël Géminiani	FRA	110 Antonin Magne	FRA
71 Emile Georget	FRA	111 Fiorenzo Magni	ITA
72 Léon Georget	FRA	112 Jean Malléjac	FRA
73 Felice Gimondi	ITA	113 Thierry Marie	FRA
74 Walter Godefroot	BEL	114 Giuseppe Martano	ITA
75 Jean Graczyk	FRA	115 Tony Martin	DUI
76 André Greipel	DUI	116 Robbie McEwen	AUS
77 Giuseppe Guerini	ITA	117 Denis Mentsjov	RUS
78 Learco Guerra	ITA	118 Eddy Merckx	BEL
79 Cyrille Guimard	FRA	119 Theo Middelkamp	NED
80 Tyler Hamilton	VS	120 Robert Millar	GBR
81 Roger Hassenforder	FRA	121 Marcel Molines	ALG
82 Adolphe Hélière	FRA	122 Francesco Moser	ITA
83 Luis Herrera	COL	123 Gastone Nencini	ITA
84 Hector Heusghem	BEL	124 Vincenzo Nibali	ITA
85 Bernard Hinault	FRA	125 Jelle Nijdam	NED
86 Barry Hoban	GBR	126 Jan Nolten	NED
87 Thor Hushovd	NOO	127 Luis Ocaña	SPA
88 Miguel Indurain	SPA	128 Stan Ockers	BEL
89 Laurent Jalabert	FRA	129 Pjotr Oegroemov	LET
90 Jan Janssen	NED	130 Robert Oubron	FRA
91 Julio Jiménez	SPA	131 Emile Pagie	FRA
92 Gerben Karstens	NED	132 Marco Pantani	ITA
93 Sean Kelly	IER	133 Charles Pélissier	FRA
94 Gerrie Knetemann	NED	134 Francis Pélissier	FRA
95 Hugo Koblet	ZWI	135 Henri Pélissier	FRA
96 Ferdi Kübler	ZWI	136 Oscar Pereiro	SPA
97 Hennie Kuiper	NED	137 Alessandro Petacchi	ITA
98 Firmin Lambot	BEL	138 Lucien Petit-Breton	FRA

139 Roger Pingeon	FRA	170 Didi Thureau	DUI
140 Michel Pollentier	BEL	171 Philippe Thys	BEL
141 Lucien Pothier	FRA	172 Louis Trousselier	FRA
142 René Pottier	FRA	173 Vicente Trueba	SPA
143 Raymond Poulidor	FRA	174 Jan Ullrich	DUI
144 Jan Raas	NED	175 José Luis Uribezubia	SPA
145 Michael Rasmussen	DEN	176 Alejandro Valverde	SPA
146 Bjarne Riis	DEN	177 Aad van den Hoek	NED
147 Roger Rivière	FRA	178 Johan van der Velde	NED
148 Jean Robic	FRA	179 Wim van Est	NED
149 Stephen Roche	IER	180 Cyriel Van Hauwaert	BEL
150 Tony Rominger	ZWI	181 Lucien Van Impe	BEL
151 Steven Rooks	NED	182 Rik Van Looy	BEL
152 Raimondas Rumšas	LIT	183 Jean-Paul van Poppel	NED
153 Peter Sagan	SLW	184 Herman Van Springel	BEL
154 Samuel Sanchez	SPA	185 Rik Van Steenbergen	BEL
155 Carlos Sastre	SPA	186 Wim Vansevenant	BEL
156 Paolo Savoldelli	ITA	187 Félicien Vervaecke	BEL
157 Fritz Schär	ZWI	188 René Vietto	FRA
158 Andy Schleck	LUX	189 Alexandre Vinokourov	KAZ
159 Fränk Schleck	LUX	190 Richard Virenque	FRA
160 Briek Schotte	BEL	191 Thomas Voeckler	FRA
161 Léon Scieur	BEL	192 Rini Wagtmans	NED
162 Patrick Sercu	BEL	193 Wout Wagtmans	NED
163 Pascal Simon	FRA	194 Roger Walkowiak	FRA
164 Tom Simpson	GBR	195 Bradley Wiggins	GBR
165 Georges Speicher	FRA	196 Peter Winnen	NED
166 Tom Steels	BEL	197 Abd-el-Kader Zaaf	ALG
167 Kurt Stöpel	DUI	198 Erik Zabel	DUI
168 Gert-Jan Theunisse	NED	199 Joop Zoetemelk	NED
169 Bernard Thévenet	FRA	200 Alex Zülle	ZWI

PROLOOG

zaterdag 29 juni

Parijs (tijdrit)

7 km

Terwijl hartje Parijs in gereedheid werd gebracht voor de proloog van de honderdste Tour de France, trippelde de eigenaar van Réveil Matin nerveus door zijn hotel-restaurant. Aan de grote tafel in het midden van de zaak zaten vier mannen in wieslerkledij druk te discussiëren.

Hij had eerst gedacht dat ze toerfietzers waren. Die onderbraken in het weekeinde wel vaker hun trainingsritjes voor een espresso in zijn zaak. Réveil Matin was een magische naam voor iedereen die van fietsen hield. Hier, in de Avenue Jean Jaurès in Montgeron, een voorstad van Parijs, was op 1 juli 1903 de allereerste Ronde van Frankrijk van start gegaan. Althans, hier hadden de renners zich ingeschreven voor de eerste etappe. Omdat er werd gewerkt aan de weg, was de daadwerkelijke start iets verderop geweest. Maar dat wist niemand meer.

Morgen kwam het circus terug in Montgeron. De honderdste Tour, het krankzinnige avontuur dat op het punt van beginnen stond op de Champs-Élysées, kon uiteraard niet voorbijgaan aan Réveil Matin. Voor de deur zou 's ochtends vroeg de rit naar Compiègne vertrekken.

Om de terugkeer van de Tour te vieren was er vanavond een sambaparty in Réveil Matin. Een trio exotisch uitzierende danseressen, slechts getooid met een paar veren, studeerde in een hoek van de zaal enigszins verveeld uitdagende danspasjes in. De eigenaar had met interesse toegekeken, totdat de wielren-

ners waren binnengekomen. Hij wilde ze weigeren, maar één van de mannen had hem met zo'n woeste, verbeter blik aangekeken dat hij gauw de centrale tafel had ontruimd en van een geel kleedje voorzien.

Ze bestelden koffie, één van hen wilde bier. Pas toen was het de eigenaar opgevallen dat ze allemaal een nummer droegen op hun rug. In de sportkrant *L'Equipe* die op de bar lag, vond hij de deelnemerslijst van de honderdste Tour de France. Bij het opzoeken van de nummers viel zijn mond steeds een stukje verder open van verbazing.

Aan tafel in zijn hotel-restaurant zaten, met de klok mee: nummer 9 Jacques Anquetil, nummer 85 Bernard Hinault, nummer 88 Miguel Indurain en nummer 11 Lance Armstrong.

Veel wist hij niet van wielrennen, maar wel genoeg om te begrijpen dat het uitzonderlijk hoog bezoek betrof. Lance Armstrong, dat was een superster, die had hij-wist-niet-hoeveel Tours gewonnen. En Hinault was wereldberoemd in Frankrijk. Alleen Anquetil, die was toch al dood?

'Ik voel me beter dan ooit,' zei Jacques Anquetil terwijl hij een grote slok bier nam. 'Het is fijn om terug te zijn.'

Hij was verrast geweest door de uitnodiging van de Tourorganisatie, maar had haar direct aanvaard. Eindelijk weer eens een verzetje. Anquetil hield van dwaze ondernemingen. Hij was ooit na zijn overwinning in de rittenkoers Dauphiné Libéré meteen doorgereisd naar Bordeaux voor de monsterrace naar Parijs, die hij vervolgens óók won. Gekkenwerk, net als dit.

De Tourdirectie had tweehonderd renners uitgenodigd voor wat in de volksmond al gauw 'de beste Tour aller tijden' was genoemd. Niet alleen de 59 eindwinnaars, van Maurice Garin in 1903 tot en met Bradley Wiggins in 2012, maar ook de helden die de afgelopen 99 Rondes hadden gekleurd, in welke zin dan ook. Door aan te vallen, tragisch ten onder te gaan, hero-

isch overeind te blijven, in een ravijn te rijden. Zij gingen in de honderdste Ronde van Frankrijk voor eens en altijd uitmaken wie de grootste Tourheld ooit was. Een even absurd als geniaal plan, dat door het publiek en de media was omarmd als de meest unieke gebeurtenis in de geschiedenis van de sport. Het was zo'n hype geworden dat de reguliere Tour er zelfs voor had moeten wijken.

De vier kampioenen in Réveil Matin werden, slechts enkele uren voordat onder de Arc de Triomphe een begin zou worden gemaakt met de proloog, gedreven door hetzelfde streven. Ze wilden triomferen in de honderdste Tour, hun eerzucht bleek allerminst te zijn aangetast door de tijd. Maar nog groter dan de persoonlijke ambitie om te winnen, was de vurige wens om iemand anders te laten verliezen. En niet zomaar iemand: de renner die door het leven ging als 'de beste wielrenner aller tijden'.

Eddy Merckx, alias *De Kannibaal*.

Lance Armstrong nam het woord. 'Wij hebben samen bijna een kwart van alle Tours gewonnen, 22 in totaal.' Hij liet een stilte vallen om de anderen de tijd te geven zijn bewering te checken. Wielrenners rekenden altijd alles na.

Anquetil had vijf keer de Tour gewonnen, in 1957 en van 1961 tot en met 1964. Hinault ook vijf keer, in 1978, '79, '81, '82 en '85. Indurain vijfmaal achter elkaar, van 1991 tot en met 1995. En Armstrong zeven keer, van 1999 tot en met 2005. Officieel was hij alle zeges kwijtgeraakt na de geruchtmakende dopingaffaire rond zijn persoon. Maar onder de renners gold hij nog altijd als de Tourwinnaar van die jaren.

'Individueel hebben wij allemaal net zo vaak de Tour gewonnen als *De Kannibaal*,' vervolgde Armstrong. 'Ik zelfs twee keer meer. Maar altijd wanneer er een ranglijst wordt gemaakt van de beste Tourrenners, staat hij op één. Hij droeg de meeste gele truien en won de meeste ritten. In de herinnering van de mensen is hij onverslaanbaar. Als wij nu niets doen, staat hij over

drie weken met een *big smile* op de Champs-Élysées en zal iedereen zeggen: “Zie je wel, nu weten we het helemaal zeker, hij was en is de beste.” Willen we dat?’

Hinault schudde wild van nee.

‘Dit is onze laatste kans, daarom moeten we ons verenigen in een pact, het pact van Montgeron,’ zei Armstrong. ‘Het is een niet-aanvalsverdrag. Als één van ons in de problemen verkeert, vallen de anderen hem niet aan. Maar het pact is ook een solidariteitsverklaring. Wij zullen onze adjudanten en al onze connecties aanspreken om een bondgenoot bij te staan of over het dode punt te helpen. En als één van ons *De Kannibaal* aanvalt, wat ik bij dezen van harte aanbeveel, zal de rest er alles aan doen om de aanvaller te beschermen en de vijand tegen te werken. Alleen zo maken we een kans om onder zijn juk uit te komen.’

Er viel een stilte. Hinault wiebelde heen en weer op zijn stoel en plukte een gladiool uit de vaas op tafel. Indurain keek naar de posters van oude wielhelden aan de muur, Anquetil naar de sambadanseressen in de hoek.

‘Dat is niet eerlijk,’ sprak Indurain uiteindelijk.

‘Is het eerlijk dat hij zoveel talent heeft?’ riposteerde Armstrong. ‘Denk eens aan alle ellende die hij ons heeft bezorgd. Willen we dat nog een keer meemaken?’

Anquetil zette zijn glas neer en zei: ‘Ik won als eerste in de historie vijfmaal de Tour. Vijfmaal! Toen kwam hij, in 1969, en zei men meteen: “Hij is beter dan Anquetil ooit was.”’

Hinault knikte geestdriftig. ‘Ik kwam na hem, ik was *De Kannibaal* van mijn generatie. Ik evenaarde zijn vijf Tourzeges. Ik werd wereldkampioen, won klassiekers, Parijs-Roubaix, Luik-Bastenaken-Luik in de sneeuw, de ene overwinning nog heroischer dan de andere. En wat werd er gezegd? Je hebt Milaan-San Remo nooit gewonnen, en hij wel. Zeven keer, hij. Je hebt de Ronde van Vlaanderen nooit gewonnen, hij wel. Hij werd vaker wereldkampioen. Hij won 525 koersen. Hij, hij, hij... Aaargh!’

Hinaults ogen rolden bijna uit hun kassen, als in een tekenfilm. Even dachten de anderen dat hij zou ontploffen, zo rood werd hij.

‘Vergeleken met *De Kannibaal* vonden ze mij een saaie winnaar,’ sprak Indurain met zachte stem. ‘Ik zou te weinig wedstrijden rijden. Maar ik won twee keer de Giro en de Tour in één seizoen, in 1992 en 1993. Dat is hem nooit gelukt. En vijf Tours achtereen evenmin.’

Hij kreeg een goedkeurend knikje van Armstrong.

‘Waarom acht jij je eigenlijk superieur aan *De Kannibaal*?’ vroeg Hinault.

Armstrong stak zeven vingers op.

‘Need I say more?’

‘Maar ben jij niet bevriend met hem? Hij beschouwde je als zijn zoon, zei hij ooit.’

‘Is dat een probleem? Ik zie het als een kans,’ antwoordde Armstrong.

‘Hoezo?’

‘Omdat hij mij vertrouwt, kan ik hem de nek omdraaien op het moment suprême. Ik ben de mol.’

De anderen lieten die gedachte even op zich inwerken. Armstrong keek triomfantelijk om zich heen.

‘Bonne idée,’ zei Anquetil uiteindelijk.

‘D’accord,’ besloot ook Hinault.

‘Si,’ sprak Indurain.

‘Just do it!’ riep Armstrong.

Een oorverdovend geraas daalde neer over Alex Zülle toen hij om 15.16 uur, het precieze tijdstip waarop in 1903 de eerste Ronde van Frankrijk was begonnen, afdaalde van het startpodium onder de Arc de Triomphe. De bebrilde Zwitser stak een hand op naar de toeschouwers achter de dranghekken op de Champs-Élysées en moest deze ongebruikelijke handeling

bijna bekopen met een smak tegen het asfalt, die de zoveelste in zijn carrière zou zijn geweest.

Zülle was overweldigd door de ongekende publieke belangstelling. ‘On-ge-lo-fe-liek,’ zei de renner, zoon van een Nederlandse moeder, nadat hij voor het Parc des Princes over de finislijn was gekomen en de eerste tijd had neergezet.

Langs de gehele route van de proloog, over een lengte van zeven kilometer, stond het publiek rijen dik. Op de Champs-Élysées, op de Avenue de New York langs de Seine, op de Avenue de Versailles en bij het Parc des Princes, het voetbalstadion dat in vroeger tijden een wielervebaan was geweest en waar tot en met 1967 jaarlijks de eindstreep van de Tour had gelegen.

De politie schatte dat er één miljoen bezoekers op de proloog waren afgekomen, behalve uit Frankrijk ook uit andere wielerminnende naties als Italië, België en Nederland. De verwachting was dat het openbare leven in het land de komende weken volledig stil zou komen te liggen. Juli 2013 zou voor altijd worden herinnerd als de zomer van de honderdste Tour.

Al maanden was er reikhalzend uitgekeken naar de strijd tussen de *Big Five* van de Tour: Jacques Anquetil, Eddy Merckx, Bernard Hinault, Miguel Indurain en Lance Armstrong. Maar ook anderen achtten zich niet kansloos. Alberto Contador, blij dat hij eindelijk weer eens mocht meedoen, verwees flijntjes naar het grote aantal bergetappes in het parkoers. De Italiaanse giganten Fausto Coppi en Gino Bartali beloofden elkaar in de *Gazzetta dello Sport* niet in de wielen te rijden, voor volk en vaderland. En Jean Robic, de legendarische Bretonse Tourwinnaar van 1947, scheen te hebben gezegd dat hij ‘niet te stoppen’ was, maar niemand had hem goed verstaan.

In de korte openingstijdrit door het hart van Parijs kregen de fans de kans om hun helden één voor één aan het werk te zien. Omdat de renners in omgekeerde alfabetische volgorde startten, van Z naar A, moest Joop Zoetemelk al als tweede rijden;

hoe symbolisch voor de man die in totaal zes keer tweede was geworden in het eindklassement van de Tour. Zoetemelk was een prima tijdrijder en finishte, luid aangemoedigd door honderdduizenden supporters in oranje brulshirts en Bavariajurkes, na acht minuten en 56 seconden, een tijd die bijna anderhalf uur stand zou houden. In het korte interview na afloop hoorde de Nederlandse tv-kijker weer de vertrouwde oneliner die in de jaren zeventig en tachtig zo vaak had geklonken.

‘Een goede start, Joop.’

‘Pff, Parijs is nog ver.’

Ook Raymond Poulidor werd met groot gejuich ontvangen; de underdogs waren onverminderd populair gebleven. *Poupou*, zoals de Fransen hem liefkozend noemden, was acht keer op het podium geëindigd, maar had de Tour nooit gewonnen. Hij droeg zelfs nooit de gele trui. In deze honderdste Tour wilde hij maar één ding: eindigen boven Jacques Anquetil, zijn grote rivaal in de jaren zestig die hem altijd had overtroffen. Al op voorhand was er tweespalt in de omvangrijke Franse ploeg, want meer renners hadden publiekelijk kenbaar gemaakt dat ze niet in dienst van anderen zouden rijden. Er lagen eenvoudigweg te veel rekeningen open die moesten worden vereffend.

In de equipe van België, als land niet bepaald het toonbeeld van eendracht, stond de rolverdeling wel volledig vast. Eddy Merckx was de enige en absolute kopman. Alom werd hij beschouwd als de beste Tourrenner aller tijden en *De Kannibaal* was vastbesloten om zijn reputatie van onverschrokken en onverzadigbare winnaar eer aan te doen. Er deden geruchten de ronde over een samenzwering van andere toppers tegen hem, maar Merckx deed die af als stemmingmakerij.

Hij was de eerste van de *Big Five* die in actie moest komen, en had aan zeven kilometer genoeg om de aspiraties van vrijwel al zijn rivalen aan flarden te fietsen. Eddy Merckx' strafexercitie duurde acht minuten en 32 seconden, bijna een halve minuut

sneller dan Joop Zoetemelk. In de perszaal in Parijs, en in miljoenen huiskamers buiten België, werd verzucht dat 'de beste Tour aller tijden' ook weleens de saaiste Tour aller tijden zou kunnen worden, als dit een voorbode was van Merckx' vorm in de komende drie weken.

Meer dan een halfuur lang beet iedereen zich stuk op zijn tijd. Proloogspecialisten als Thierry Marie en Gerrie Knetemann redden het niet, Tourwinnaars als Greg Lemond en Miguel Indurain evenmin. Tot afgrijzen van Bernard Hinault, die grommend klaarstond op het startpodium. Hij dacht aan de bijeenkomst van die ochtend in Montgeron. Als Merckx nu niet werd verslagen, zou dat de hele Ronde doorwerken op de concurrentie. Het was van cruciaal belang aan te tonen dat *De Kanibaal* niet onverslaanbaar was. Het moest nu gebeuren. Nu, nu, nu!

Met een imposante oerkrreet die uitsteeg boven het gejoel van het publiek begon Hinault aan zijn opdracht. Hij had vijf keer de proloog van de Tour gewonnen, een record. Hij móést winnen.

Hinault reed met opengesperde mond van de Arc de Triomphe naar het Parc des Princes. Halverwege klokte hij exact dezelfde tijd als Merckx. Overal ter wereld telden tv-kijkers af toen hij de laatste meters aflegde. Hinault had nog tien seconden over op Merckx... Nog vijf... vier... drie... twee...

En hij reed over de streep. Het onwaarschijnlijke was gebeurd: Hinault had Merckx verslagen. Het verschil was klein, slechts twee seconden, maar de psychologische betekenis onnoemelijk groot. Hinault balde de vuist: de Tour was gered!

De ontlasting in Parijs was zo immens dat het even duurde voordat tot iedereen doordrong dat er vreemde dingen aan het gebeuren waren. Pedro Delgado, de Tourwinnaar van 1988, vergat op zijn horloge te kijken en arriveerde bijna drie minuten te laat op het startpodium. Opvallend was dat Stephen Roche, zijn

grote rivaal in de Tour van 1987, eerder die middag precies hetzelfde was overkomen. De Ier zat nog op de wc toen hij moest vertrekken en verloor uiteindelijk vele minuten.

Maar de grootste verandering hing letterlijk in de lucht. De zon was al een tijdje achter de wolken verdwenen en de hemel kleurde onheilspellend donker. Toen Fabian Cancellara begon aan zijn proloog landden de eerste grote regendruppels op de droge avenues. Het leek alsof de Zwitserse tijdritspecialist achterna werd gezeten door het naderende noodweer, zo hard trapte hij naar het Parc des Princes. De klok kwam tot stilstand na acht minuten en dertig seconden, dezelfde tijd als Hinault. De vergelijking in duizendsten van een seconde viel uit in het voordeel van de Fransman, die zich opgelucht een weg baande naar de catacomben, beschutting zoekend tegen de regen die inmiddels met bakken uit de hemel viel.

Het noodweer remde de renners die nog onderweg waren. In korte tijd werd het wegdek spekglad. De weinige bochten konden slechts stapvoets worden genomen, anders zou het achterwiel onherroepelijk wegslijpen. Alleen Chris Boardman waagde het om alle risico's te blijven nemen. De Brit, in de jaren negentig drie keer winnaar van de Tourproloog, vloog langs de Seine en bereikte het tussenpunt met twee seconden voorsprong op Bernard Hinault. Een nieuwe sensatie leek in de maak, totdat Boardman in het schemerdonker op de laatste bocht afsnelde en een fatale inschattingsfout maakte. Hij sneed de bocht te scherp aan en gleed onderuit, de hekken in, waar hij bleef liggen met een gebroken enkel.

Geschrokken door het drama van Boardman, de eerste uitvaller van de honderdste Tour, durfde niemand na hem nog halsbrekende toeren uit te halen, ook doorgaans onvervaarde tijdrijders als Lance Armstrong en Jacques Anquetil niet. De Amerikaan verloor bijna een kwart minuut op Hinault, Anquetil het dubbele. Hij bleef zijn vijand Poulidor weliswaar een

seconde voor, maar die ene tel viel in het niet bij de 27 seconden die hij had verloren op Merckx. Wat een valse start, hij was aan een borrel toe.

De anticlimax was compleet toen Felix Lévitan, één van de vijf Tourdirecteuren, verklaarde dat er geen eerste gele trui zou worden uitgerekend. ‘De regen heeft het parkoers te gevaarlijk gemaakt,’ zei Lévitan en hij refereerde aan de proloog van 1978 in Leiden, toen winnaar Jan Raas ook het geel niet had gekregen vanwege de hevige regen.

Het nieuws bereikte Hinault terwijl hij al bij het podium was. Dit was zijn domein; na zijn carrière als renner was Hinault verantwoordelijk geworden voor de huldigheden na de etappes. Ook in deze Tour wilde hij dat koste wat kost blijven doen, ondanks zijn eigen deelname aan de wedstrijd. Hij stond al klaar met de bloemen voor zichzelf toen Lévitan hem inlichtte.

‘Ik ben chef podium!’ scheen Hinault nog te hebben geroepen, maar de Tourdirecteur was onvermurwbaar.

 UITSLAG – PROLOOG

1. Hinault	8.30	6. Marie	
2. Cancellara		7. Indurain	0.15
3. Merckx	0.02	8. Lemond	0.20
4. Knetemann	0.13	9. Zoetemelk	0.26
5. Armstrong	0.14	10. Rivière	